

Etelä-Pohjanmaan sosiaaliasiamiehen selvitys 2022

Kh 17.04.2023 § 76
396/00.04.01/2022

Valmistelija

hallintojohtaja Päivi Huhtala

Asiakkaan asemaa sosiaalihuollossa säätelee laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), jäljempänä asiakaslaki, joka tuli voimaan 1.1.2001. Lain tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisyyttä ja asiakassuhteen luottamuksellisuutta sekä asiakkaan oikeutta laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun. Asiakaslain mukaan kunnan (1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen) on nimettävä sosiaaliasiamies. Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on sosiaalihuoltoon ja varhaiskasvatukseen liittyvissä asioissa neuvoa asiakkaita asiakaslain soveltamisen kysymyksissä, avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä, tiedottaa asiakkaan oikeuksista, toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi, seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnissa ja antaa siitä selvitys vuosittain kunnanhallitukselle (1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle).

Sosiaaliasiamiehen tehtävä on neuvoa-antava. Asiamies ei tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia. Sosiaaliasiamies voi toimia asiakkaan ja työntekijän välimiehenä ongelmatilanteissa. Sosiaaliasiamiehen tehtäväalueeseen eivät kuulu esimerkiksi KELA:n, työvoimatoimen, terveydenhuollon, velkaneuvonnan tai edunvalvonnan palvelut.

Sosiaali-asiamies on lähettänyt kunnille vuoden 2022 selvityksen, jossa kerrotaan sosiaaliasiamiehen toiminnasta Etelä-Pohjanmaalla ja käsitellään yleisesti vuoden 2022 yhteydenottoja. Taulukoissa 1–4 esiteellään yhteydenotot kuukausittain, palvelutehtävittäin, kunnittain sekä palvelutehtävittäin eri kunnissa.

Selvityksen toisessa luvussa tarkastellaan sosiaaliasiamiehelle vuonna 2022 tulleita sosiaalihuoltoon liittyneitä yhteydenottoja palvelutehtävittäin. Jos palvelutehtävään liittyneitä yhteydenottoja on tullut alle viisi kappaletta, yhteydenottojen sisältöjä ei ole avattu tunnistettavuuden ehkäisemiseksi (koskee päihdetyötä, oppilashuoltoa ja varhaiskasvatusta). Kolmannessa luvussa tarkastellaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiamiehelle vuonna 2022 tulleita yhteydenottoja asiakaslain mukaisten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.

Viimeisessä luvussa on vuoden 2022 yhteydenottojen ja niiden tarkastelun perusteella tehtyjä havaintoja siitä, mitä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalihuollon palveluissa olisi yhteydenottojen perusteella hyvä ottaa jatkossa huomioon. Luvussa kerrotaan lyhyesti myös siitä, millaisia muutoksia Etelä-Pohjanmaan sosiaaliasiamiespalveluun on lähitulevaisuudessa tulossa hyvinvointialueelle siirtymisen ja tulevan lakiuudistuksen näkökulmista.

Etelä-Pohjanmaan sosiaaliasiamiehen selvitys 2022 on jaettu esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Sami Alasara

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee Etelä-Pohjanmaan sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2022 tiedokseen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Lisätietoja antaa

Kj Sami Alasara puh. 044-3699 611, s-posti [sami.alasara\(at\)lappajarvi.fi](mailto:sami.alasara@lappajarvi.fi)